

JE WORDT EEN ANDER
THEATER
BABY
ROTT

IK VIA DE ANDER

voorstelling van Paul Röttger

 theaterbabelrotterdam.nl

IK VIA DE ANDER

Ondanks corona dicht bij de ander

De coronacrisis bracht regisseur Paul Röttger van Theater Babel Rotterdam op een bijzonder idee: acteurs vertellen verhalen van een ander over henzelf. 'Ik via de ander' heet het stuk. "We hebben de ander nodig om onszelf te worden."

door Willem Pekelder

Paul Röttger (66) liep al jaren met de gedachte rond: familieleden van spelers interviewen óver die spelers, en die verhalen vervolgens laten vertellen aan het publiek. Waarom die 'omweg' via de ander? Omdat, zegt Röttger à la Levinas, je de ander nodig hebt om jezelf te zien of te worden.

Geheel in de geest van corona wordt de ondertitel van het stuk 'hoe je ondanks anderhalve meter toch heel dicht bij een ander kan komen, en soms bij jezelf'. Röttger: "Door de verplichte social distancing zijn we letterlijk en figuurlijk verder van elkaar af geraakt. Maar dankzij onze voorstelling kun je toch weer dicht bij de ander komen. De speler deelt met het publiek zijn verhaal, bezien door de bril van de ander. Zo ben je elkaar nabij. Juist in deze tijd is dat heel belangrijk."

Theater Babel Rotterdam is een inclusief gezelschap met achtentwintig acteurs, van wie de helft met een beperking, en van alle achtentwintig werd telkens één familielid geïnterviewd. Nou ja, eigenlijk van zevenentwintig, want voor drie acteurs kwam het idee te dicht bij. Röttger: "Ik heb vaders geïnterviewd, moeders, broers, zusters, en ga zo maar door. Iedere keer was de vraag: hoe zie jij de betrokken acteur, wat valt je aan hem/haar op, wat is je van hem/haar bijgebleven? De familieleden zijn door de acteurs zelf gekozen, en theatermaker Erik Ward Geerlings heeft van mijn interviews vervolgens mooie monologen gemaakt. Die zijn ten slotte voorgelegd aan de familie én de spelers met de vraag: kunnen we dit zo opvoeren? Als er uit die zevenentwintig monologen in totaal tien zinnen zijn verwijderd, is het veel."

Over de inhoud van het vertelde wil Röttger niet al te veel verklappen, maar de verhalen hebben grote indruk op hem gemaakt. "Wat me opviel, was dat er vaak veel liefde heerste in het gezin, maar soms ook enorme pijn. Veel trauma's door fysiek en emotioneel geweld. Daarbij maakte het niet uit of het om een acteur ging mét of zónder beperking. Van sommige verhalen raakte ik in de war. Maar de meeste interviews waren positief. En het leuke is: je leert niet alleen de acteurs beter kennen, maar ook de gezinnen waar ze uit voortkomen, en de tijdgeest. De drie acteurs voor wie het concept te intiem was, heb ik daarover geïnterviewd. En die monologen vertel ik zelf."

Vanaf 7 november, de première van 'Ik via de ander', geven de acteurs hun monoloog ten beste. Die begint altijd hetzelfde: ik ben die en die, en vertel het verhaal van mijn broer/zus/vader/enz. over mezelf. Op die manier zullen de bezoekers in anderhalf uur tijd een unieke selectie monologen te horen krijgen.

Wat vertelt jouw moeder over jou? En over jouw geboorte? Hoe denkt jouw vader over de keuzes die jij in het leven maakt? Hoe spreekt jouw zus of broer over hun relatie met jou?

In 'Ik via de ander' laten 28 spelers zich op hun kwetsbaarst zien. Ze vertellen intieme verhalen over zichzelf, via de blik van een ander. Regisseur Paul Röttger interviewde van elke speler een familielid over geboorte, jeugd, het leven en hun onderlinge band. Samen met schrijver Erik Ward Geerlings werkte Paul deze interviews uit tot monologen.

In een multidisciplinaire setting van dans, circuskunst, muziek en levensgrote projecties, vertellen de spelers hun persoonlijke verhaal 1 op 1 aan het publiek. 'Ik via de ander' is een uitnodiging om dicht bij jezelf te komen, via het verhaal van de ander.

Terugblikkend denkt Röttger dat de ander steeds de rode draad is geweest in zijn toneeloeuvre. "Mijn eerste productie voor het Rotterdams Centrum voor Theater, zoals Babel toen nog heette, was getiteld 'De anderen', en handelde over de vervolging van homo's in de Tweede Wereldoorlog. Die voorstelling was zo'n dertig jaar geleden. Ons laatste stuk draaide ook om de ander en het anders zijn: de transgender Jessica. Ik ben me altijd zeer bewust geweest van de ander, ook in mezelf. Ik heb in dat verband veel opgestoken van existentialistische filosofen, met name Levinas: je hebt de ander nodig als spiegel, om te worden wie je wilt zijn, om vrij te zijn. De ander leren kennen is dus essentieel, zeker in deze tijd, waarin veel mensen lijken opgesloten in het eigen ik, hun status en sociale bubbel. Ik kan me erg boos maken over de keiharde wereld waarin we leven. Ik wil graag mijn droom vertellen: een wereld waarin het er wat vriendelijker aan toegaat."

Röttger noemt 'Ik via de ander' zijn meest persoonlijke project. "Ik ben nog nooit zo dicht bij de spelers gekomen. Sommigen ken ik al vijftientig jaar, en tóch heb ik iets nieuws gehoord."

structureel inclusief

Theater Babel Rotterdam is het enige theatergezelschap in Nederland dat structureel inclusief werkt. Babel voert het uitgangspunt van inclusiviteit helemaal door in alle onderdelen van het gezelschap en van de organisatie. Onze missie is innovatie en integratie van inclusieve kunst en het doorbreken van de weerstand om de samenleving inclusief te maken. De innovatie richt zich op vragen als: Hoe draagt inclusief werken bij aan de reguliere artistieke theaterpraktijk? En: Met welke methodiek kunnen spelers die ook zorg-cliënt zijn hun artistieke talenten ontwikkelen?

onze kernactiviteiten

Babel maakt voorstellingen met een ensemble van 28 spelers, waaronder spelers met een fysieke en/of verstandelijke beperking. Wij maken jaarlijks een grote nieuwe productie in de serie portretten van een inclusieve stad, waaraan ook altijd makers vanuit andere disciplines bijdragen. Daarnaast komt er vanaf de nieuwe cultuurplanperiode 2021 een werkplaats voor nieuwe makers die zich in het inclusieve theater willen ontwikkelen.

samenwerking

We werken intensief samen met zorginstelling Pameijer. Ook zijn nieuwe samenwerkingen in ontwikkeling met onder andere Atelier Van Lieshout, Operadagen Rotterdam en de collega-instellingen verenigd in Kunstblock.

Theater Babel werkt samen met partners uit de EU in Ierland, Zweden, Polen, Frankrijk en Engeland en Rusland met als doel inclusiviteit in het theater ook op internationaal niveau op de kaart te zetten.

Ook voor de spelers waren de interviews met verwanten vaak een verrassing. Wat ze zelf als mooi hadden ervaren, konden familieleden juist naar vinden, en omgekeerd. Elk huisje kent zijn kruisje, en vele huizen een heel groot kruis. Wat me ontroert is wat mensen allemaal hebben aangekund, hoe sterk ze zijn of hoe ze zich hebben geschikt in hun lot. Niet alles is maakbaar. Als je erg getraumatiseerd bent, heb je de energie niet meer om je leven te veranderen."

De voorstelling start en eindigt met een gezamenlijke choreografie. "Ik hoop", zegt Röttger, "dat de bezoekers de laatste dans met andere ogen bekijken dan de eerste. In het begin kennen ze de spelers nog niet, en zullen ze de dans wellicht interpreteren op uiterlijkheden. Zo doen we dat vaak, nietwaar, oordelen op basis van louter de buitenkant. Maar aan het slot hebben de bezoekers kennism gemaakt met de acteurs, en zullen ze de dansers hopelijk zien als mens, die geluk kan hebben of ongeluk, failliet kan raken of depressief. Net als de bezoekers zelf."

Dansvoorstelling 'Ik via de ander'

Vanaf 4 november spelen we 'Ik via de ander' ook als dansvoorstelling in de publieke ruimte, op het plein voor Rotterdam Centraal. Zo kan iedereen van 'Ik via de ander' genieten. Meer informatie over hoe en wanneer vind je op onze website.

educatie

Een inclusieve samenleving bouw je door met elkaar in gesprek te gaan. Dankzij Stichting Bevordering van Volkskracht ontvangen wij ook dit najaar zo'n 70 klassen in onze theaterateliers en schoolvoorstellingen waarin de ontmoeting met onze inclusieve spelersgroep centraal staat.

Onze inclusieve groep acteurs volgt dagelijks trainingen in verschillende disciplines, van dans tot spel en acrobatiek.

We spelen onze voorstellingen voor ons gebruikelijke publiek maar tegelijk ook aan een steeds groter groeiend aantal bijzondere doelgroepen. We zijn ervan overtuigd dat het publiek inclusiever wordt, als ook de mens die anders is zich kan identificeren met de mensen op het podium. Wij laten het gehele publiek en onze spelers na onze voorstellingen elkaar ontmoeten door met hen te eten en in gesprek te gaan op basis van de methodiek 'Het laatste woord'.

De Kunstavond

Iedere vrijdagavond is onze locatie op de Eendrachtsstraat van 18:00 tot 21:00 uur gratis te bezoeken in het kader van De Kunstavonden in en om de Witte de With. We tonen er wisselende installaties, beeldende kunst of films van het gezelschap. Meer informatie op www.dekunstavond.nl.

praktische informatie

data

2020

17 oktober – TRY OUT
24 oktober – TRY OUT
7 november – PREMIÈRE
14 november
21 november
5 december
12 december

2021

16 januari
23 januari
30 januari

aanvang

14:00 en 17:00 uur

data schoolvoorstellingen (besloten)

2020

5, 6, 12, 13, 19, 20 november
3, 4, 10, 11 december

2021

15, 21, 22 januari

tickets

€ 20,- inclusief koffie/thee,
zelfgebakken appeltaart en een drankje
om te proosten achteraf

locatie voorstelling

Eendrachtsstraat 81, Rotterdam

informatie en reserveren

Je kunt online reserveren voor een datum van je keuze. Vanwege de Corona maatregelen wordt er 2 of 3 keer per dag gespeeld in kleinere groepen. Om zowel voor jou als voor onze spelers de voorstelling veilig te laten verlopen, bepalen we 3 dagen voorafgaand aan een voorstelling wat de beste verdeling is rekening houdend met de laatste nieuwe regels. Heb je een voorkeur dan mag je die altijd doorgeven.

colofon

een voorstelling van Paul Röttger

interviews **Paul Röttger**

filmmateriaal **Bram Legerstee en Dominique Mol**

monologen **Erik-Ward Geerlings en Paul Röttger**

projectleiding **Dominique Mol**

productieleiding **Robert Schell**

choreografie **Luc van Esch**

techniek en soundscape **Pascal Fontijn**

leerwerkcoaches **Imca Bendt, Rick Bouwens, Wilma O'Sullivan**

spelcoaches **Aliye van Pijkeren, Sjoerds Vrins, Christien Wagener**

PR & marketing **Brecht Hermans, Dominique Mol**

financiën & administratie **Yara Swaab**

strategie en ontwerp pr campagne **Studio Lonne Wennekendonk**

fotografie campagnebeelden **Carel van Hees en René Castelijm**

organisatie schoolvoorstellingen **Bram Legerstee en Brecht Hermans**

bar en huishouding **Hans Breebaart, Pascal Fontijn**

koken **Robert Schell**

vrijwilligers **Ruud van Huis**

spelers **Imca Bendt, Johan Boekhout, Rick Bouwens, Diana Coolen,**

Sharoma Dhoen, Erick Eckhardt Walraven, Grace Emer, Dequan

Geukes, Simone den Haan, Felix Heester, Brecht Hermans, Mitchel

Kartowikromo, Carina Klingsell, Bram Legerstee, Richi Martis, Fons

van de Moosdijk, Patrick Nassy, Victoria Ochoa Urrea, Milton Oliviera

Soares, Patricia Oskam, Wilma O'Sullivan, Ali Özdemir, Terence Patra,

Stijn Quist, Robert Schell, Remo Schouten, Maryam Sirani, Belinda

Tijssen, Rohiet Tjon Poen Gie

met dank aan alle familieleden die we mochten interviewen

Cemal Ozdemir, Charlaine Kartowikromo, <moeder Maryam – wordt z.s.m. aangevuld>, Martin Quist, Jolanda Lopes, Mila Polaksila, Hellen Patra, Marrit Schouten, <Oma Sharoma – wordt zsm aangevuld>, Nel Boekhout, <Moeder Belinda – wordt zsm aangevuld>, Margriet Oskam, Ana .. , Daisy Tamara, Ton van Wijngaarden, Henk Legerstee, zus ritchie, Nicole Coolen, Nicole Heester, Amber, Yolanda van Ruyven, Anna, Ronald Eckhardt Walraven.

Het inclusieve werk en onderzoek van Babel wordt mede mogelijk gemaakt door:
Stichting Doen, de Gemeente Rotterdam, stichting Bevordering van Volkskracht,
stichting Pameijer, het VSB fonds, het NSGK, HandicapNL en Kickstart Cultuurfonds.

Stichting Bevordering van Volkskracht

ertoe
doen
pameijer

KICKSTART
CULTUUR
FONDS

VSBfonds.
iedereen doet mee
[HandicapNL]
IEDEREEN EERLIJKE KANSEN

JE WORDT EEN ANDER
THEATER
BABEL
ROTTERDAM